

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ім. Ю.М. ПОТЕБНІ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інженерного навчально-наукового
інституту ім. Ю.М. Потєбні ЗНУ

Наталія МЕТЕЛЕНКО

(ім'я, прізвище)

2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інформаційне управління підтримки прийняття рішень в економіці

(назва навчальної дисципліни)

підготовки магістра

(назва освітнього ступеня)

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма Інформаційна економіка

(назва)

спеціальності 051 Економіка

(шифр, назва спеціальності)

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

(шифр і назва)

ВИКЛАДАЧ (-ЧІ): Хорошун В.В., кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри інформаційної економіки, підприємництва та фінансів

(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри інформаційної
економіки, підприємництва та фінансів

Протокол № 1 від "26" серпня 2025 р.
Завідувач кафедри

(ім'я)

Іван КЛОПОВ
(ім'я та прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

 Святослав МЕРЖИНСЬКИЙ

(ім'я та прізвище)

2025 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами): к.е.н., доцент Хорошун Вікторія Василівна

E-mail: vixhoroshun@gmail.com

Телефон: +380507519524

Інші засоби зв'язку: Viber, Telegram – +380507519524

Кафедра: Інформаційної економіки, підприємництва та фінансів; 10 корп., к. Л415

1. Опис навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Інформаційне управління підтримки прийняття рішень в економіці» є формування системи знань з методології та інструментарію побудови сучасних економіко-математичних методів і моделей та застосування комп'ютерних інтелектуальних технологій для вибору кращих, у певному сенсі, альтернатив і пошуку ефективних рішень.

Основними *завданнями* викладання дисципліни «Інформаційне управління підтримки прийняття рішень в економіці» є:

- сформувати навички використання інформації в інтелектуальних системах прийняття рішень;

- застосовувати типові моделі подання знань;

- визначати функції вибору та здійснення операцій над ними;

- ознайомитися з принципами використання інструментарію нечітких множин, нейронних мереж та генетичних алгоритмів у розробці інтелектуальних систем прийняття рішень, грамотно здійснювати постановки цілей покладання та розв'язування конкретних прикладних задач щодо прийняття виважених рішень, використовуючи відповідні математичні моделі та інструментарій штучного інтелекту;

приймати рішення за допомогою різних методів і засобів, зокрема: дерев рішень, нечіткої теорії очікуваної корисності, нечіткого логічного висновку, генетичних алгоритмів, інструментарію теорії ігор, інструментарію теорії корисності, використовуючи різні критерії, з урахуванням інформаційної ситуації.

Дисципліна є важливою для успішною професійної діяльності фахівця, відповідає вимогам сучасного ринку праці.

Засвоєння навчального матеріалу курсу «Інформаційне управління підтримки прийняття рішень в економіці» базується на знаннях з моделювання інформаційної економіки та з використання базових інформаційних технологій та систем. На магістерському рівні зв'язок з дисциплінами «Системи експертного оцінювання в інформаційній економіці», «Архітектурна методологія моделювання підприємств в інформаційній економіці». Знання та вміння, сформовані у студентів при вивченні цієї дисципліни, є необхідними при написанні кваліфікаційної роботи магістра.

2. Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	3-й	-й
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість годин	120	
Лекційні заняття	12 год.	год.
Семінарські заняття	год.	год.
Практичні заняття	год.	год.
Лабораторні заняття	20 год.	год.
Самостійна робота	88 год.	год.
Консультації	Четвер з 13 до 15 (дистанційно) за розкладом ZOOM: Ідентифікатор – 3406336260, пароль – 123456 Додатково у будь-який час: <i>Viber, Telegram</i> – +380507519524	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id= 12422	

3. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p>Загальні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами. – ЗК3. Здатність проявляти лідерські навички, мотивувати людей, працювати у команді. – ЗК4. Здатність вести професійну комунікацію. 	<p>Методи:</p> <p>Наочні методи (схеми, моделі, алгоритми). Словесні методи (лекція, пояснення, робота з підручником). Практичні методи (творчі завдання, контрольні, складання схем і алгоритмів). Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації). Проблемно-пошукові методи (репродуктивні). Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, створення цікавих ситуацій).</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – СК5.Здатність розуміти ключові тренди соціально-економічного та демографічного розвитку. – СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання. – СК8.Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень. 	<p>Методи:</p> <p>Дослідницький (самостійна робота, проекти). Наочні методи (схеми, моделі, алгоритми). Проблемно-пошукові методи (репродуктивні). Практичні методи (творчі завдання, контрольні, складання схем і алгоритмів). Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації). Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, створення цікавих ситуацій).</p>

1	2
<p>Програмні результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ПРН2. Демонструвати навички самостійно приймати рішення, лідерські навички та вміння працювати в команді. – ПРН11. Застосовувати сучасні інформаційні технології у соціально-економічних дослідженнях – ПРН13. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання. – ПРН14. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень. 	<p>Методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, програмований, лабораторно-практичний). Контрольні заходи: теоретичне тестування за змістовим модулем.</p>

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Розвиток методів підтримки прийняття рішень та їх застосування в Україні.

Аналіз розвитку теорії прийняття рішень. Загальні відомості про системи підтримки прийняття рішень. Суть і вимоги до управлінських рішень, їх обґрунтованість, цілеспрямованість, комплексність, своєчасність, законність, надійність. Інформаційні ресурси та їх характеристика. Розвиток інформаційних технологій. Характеристики раціональних рішень. Класифікація Саймона проблем прийняття рішень в організаційному управлінні.

Змістовий модуль 2. Організаційно-технологічні засади підготовки і прийняття рішень.

Формальна постановка задачі прийняття рішень, класифікація задач прийняття рішень. Процес прийняття рішень. Загальна схема підготовки і прийняття рішення. Загальна схема, класифікація методів підтримки прийняття рішень. Архітектура систем підтримки прийняття управлінських рішень.

Змістовий модуль 3. Базові компоненти систем підтримки прийняття рішень. Класифікація систем підтримки прийняття управлінських рішень.

Загальні характеристики базових компонент систем підтримки прийняття рішень: сховище даних, аналіз даних. Основні класифікації систем підтримки прийняття рішень за різними підходами. Моделі систем підтримки прийняття рішень у рамках інформаційного підходу.

Змістовий модуль 4. Засоби штучного інтелекту в системах підтримки прийняття рішень.

Загальні аспекти розробки систем зі штучним інтелектом. Основні напрямки штучного інтелекту. Застосування нейромереж в системах підтримки прийняття рішень. Системи підтримки прийняття рішень на основі сховищ даних та OLAP-технологій. Розвиток та застосування систем підтримки прийняття рішень на основі сховищ даних та OLAP-систем. Архітектура OLAP-систем. Основні способи реалізації багатомірної моделі MOLAP, ROLAP, HOLAP.

Змістовий модуль 5. Виконавчі інформаційні системи. Засоби машинної імітації в системах підтримки прийняття рішень.

Система для корпоративного планування «Парус». Система для управління бізнесом «Мігасіе V». Багатофункціональна система «ІТ-ПРЕДПРИЯТИЕ». Багатофункціональна мережева система «Галактика».

Змістовий модуль 6. Створення, впровадження та оцінювання систем підтримки прийняття управлінських рішень.

Загальні фази аналізу, проектування та розробки систем підтримки прийняття рішень. Оцінка програмного забезпечення систем підтримки прийняття рішень: техніко-економічний аналіз. Суть і стратегія макетування систем підтримки прийняття рішень. Класифікація задач організаційного управління: структуровані, слабо-структуровані і неструктуровані проблеми прийняття рішень.

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля.	Назва теми	Кількість годин	Згідно з розкладом
1	<i>Розвиток методів підтримки прийняття рішень та їх застосування в Україні.</i> План: - Аналіз розвитку теорії прийняття рішень; - Загальні відомості про системи підтримки прийняття рішень; - Суть і вимоги до управлінських рішень, їх обґрунтованість, цілеспрямованість, комплексність, своєчасність, законність, надійність.	2	1 раз на 2 тижні
2	<i>Організаційно-технологічні засади підготовки і прийняття рішень.</i> План: - Формальна постановка задачі прийняття рішень, класифікація задач прийняття рішень; - Процес прийняття рішень.	2	1 раз на 2 тижні
3	<i>Загальна схема підготовки і прийняття рішення.</i> План: - Загальна схема, класифікація методів підтримки прийняття рішень; - Архітектура систем підтримки прийняття управлінських рішень.	2	1 раз на 2 тижні
4	<i>Засоби штучного інтелекту в системах підтримки прийняття рішень.</i> План: - Загальні аспекти розробки систем зі штучним інтелектом; - Основні напрямки штучного інтелекту; - Застосування нейромереж в системах підтримки прийняття рішень.	2	1 раз на 2 тижні
5	<i>Виконавчі інформаційні системи. Засоби машинної імітації в системах підтримки прийняття рішень.</i> План: - Система для корпоративного планування «Парус»; - Система для управління бізнесом «Мігасіє V».	2	1 раз на 2 тижні
6	<i>Багатофункціональна система «ІТ-ПРЕДПРИЯТИЕ».</i> План: - Багатофункціональна мережева система «Галактика».	2	1 раз на 2 тижні
Разом		12	

6. Теми практичних / семінарських / лабораторних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	Згідно з розкладом
1	<i>Ретроспективний аналіз еволюції інформаційних технологій та систем.</i> План: - Інформаційні ресурси та їх характеристика; - Розвиток інформаційних технологій; - Характеристики раціональних рішень; - Класифікація Саймона проблем прийняття рішень в організаційному управлінні.	3	щотижня
2	<i>Базові компоненти систем підтримки прийняття рішень.</i> План: - Загальні характеристики базових компонент систем підтримки прийняття рішень: сховище даних, аналіз даних.	3	щотижня
3	<i>Класифікація систем підтримки прийняття управлінських рішень.</i> План: Основні класифікації систем підтримки прийняття рішень за різними підходами; - Моделі систем підтримки прийняття рішень у рамках інформаційного підходу.	3	щотижня
4	<i>Системи підтримки прийняття рішень на основі сховищ даних та OLAP-технологій.</i> План: - Розвиток та застосування систем підтримки прийняття рішень на основі сховищ даних та OLAP-систем; - Архітектура OLAP-систем; - Основні способи реалізації багатомірної моделі MOLAP, ROLAP, HOLAP.	3	щотижня
5	<i>Створення, впровадження та оцінювання систем підтримки прийняття управлінських рішень.</i> План: - Загальні фази аналізу, проектування та розробки систем підтримки прийняття рішень; - Оцінка програмного забезпечення систем підтримки прийняття рішень: техніко-економічний аналіз.	4	щотижня
6	<i>Суть і стратегія макетування систем підтримки прийняття рішень.</i> План: - Класифікація задач організаційного управління: структуровані, слабо-структуровані і неструктуровані проблеми прийняття рішень.	4	щотижня
Разом		20	

7. Самостійна робота

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин
1	Суть і вимоги до управлінських рішень, їх обґрунтованість, цілеспрямованість, комплексність, своєчасність, законність, надійність. Інформаційні ресурси та їх характеристика. Розвиток інформаційних технологій.	14
2	Процес прийняття рішень. Загальна схема підготовки і прийняття рішення. Загальна схема, класифікація методів підтримки прийняття рішень.	14
3	Основні класифікації систем підтримки прийняття рішень за різними підходами. Моделі систем підтримки прийняття рішень у рамках інформаційного підходу.	15
4	Застосування нейромереж в системах підтримки прийняття рішень. Системи підтримки прийняття рішень на основі сховищ даних та OLAP-технологій. Розвиток та застосування систем підтримки прийняття рішень на основі сховищ даних та OLAP-систем.	15
5	Багатофункціональна система «ІТ-ПРЕДПРИЯТІЕ». Багатофункціональна мережева система «Галактика».	15
6	Оцінка програмного забезпечення систем підтримки прийняття рішень: техніко-економічний аналіз. Суть і стратегія макетування систем підтримки прийняття рішень.	15
Разом		88

8. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Види поточних контрольних заходів	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	Тест 1	Питання для підготовки: Управління персоналом у системі менеджменту підприємств. Управління персоналом як часткова функція менеджменту.	Тестові питання оцінюються: правильно/ неправильно. Кількість питань – 5. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	5
	Лабораторна робота 1	Вимоги до виконання та оформлення: лабораторна робота у вигляді файлів MS Excel завантажена на сайт системи Moodle ЗНУ.	Кожне завдання лабораторної роботи за змістовим модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням відповідей на запитання при захисті роботи. Загальна максимальна сума балів	5

			визначається кількістю завдань в роботі.	
Усього за ЗМ 1	2			10
2	Тест 2	Питання для підготовки: Особистість: сутність, структура, організаційна поведінка. Структура і чисельність персоналу підприємства. Компетентність працівника: сутність, види.	Тестові питання оцінюються: правильно/ неправильно. Кількість питань – 5. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	5
	Лабораторна робота 2	Вимоги до виконання та оформлення: лабораторна робота у вигляді файлів MS Excel завантажена на сайт системи Moodle ЗНУ.	Кожне завдання лабораторної роботи за змістовим модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням відповідей на запитання при захисті роботи. Загальна максимальна сума балів визначається кількістю завдань в роботі.	5
Усього за ЗМ 2	2			10
3	Тест 3	Питання для підготовки: Економічна, соціальна і організаційна ефективність управління персоналом підприємства. Оцінка комплексної ефективності управління персоналом підприємства.	Тестові питання оцінюються: правильно/ неправильно. Кількість питань – 5. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	5
	лабораторна робота 3	Вимоги до виконання та оформлення: лабораторна робота у вигляді файлів MS Excel завантажена на сайт системи Moodle ЗНУ.	Кожне завдання лабораторної роботи за змістовим модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням відповідей на запитання при захисті роботи. Загальна максимальна сума балів визначається кількістю завдань в роботі.	5
Усього за ЗМ 3	2			10
4	Тест 4	Питання для підготовки: Кадрове планування на підприємстві: значення, цілі, задачі, принципи, етапи.	Тестові питання оцінюються: правильно/ неправильно. Кількість питань – 5. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	5
	Лабораторна робота 4	Вимоги до виконання та оформлення: лабораторна робота у вигляді файлів MS Excel завантажена на сайт системи Moodle ЗНУ.	Кожне завдання лабораторної роботи за змістовим модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням відповідей на запитання при захисті роботи. Загальна максимальна сума балів визначається кількістю завдань в роботі.	5
Усього за ЗМ 4	2			10
5	Тест 5	Питання для підготовки: Ресурсне забезпечення управління персоналом. Соціально-психологічні аспекти управління персоналом.	Тестові питання оцінюються: правильно/ неправильно. Кількість питань – 5. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	5

	Лабораторна робота 5	Вимоги до виконання та оформлення: лабораторна робота у вигляді файлів MS Excel завантажена на сайт системи Moodle ЗНУ.	Кожне завдання лабораторної роботи за змістовим модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням відповідей на запитання при захисті роботи. Загальна максимальна сума балів визначається кількістю завдань в роботі.	5
Усього за ЗМ 5	2			10
6	Тест 6	Питання для підготовки: Основні види кадрових стратегій підприємства. Мотивація і стимулювання персоналу. Оцінювання персоналу. Соціальне партнерство.	Тестові питання оцінюються: правильно/ неправильно. Кількість питань – 5. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	5
	Лабораторна робота 6	Вимоги до виконання та оформлення: лабораторна робота у вигляді файлів MS Excel завантажена на сайт системи Moodle ЗНУ.	Кожне завдання лабораторної роботи за змістовим модулем оцінюється від 1 до 5 балів з урахуванням відповідей на запитання при захисті роботи. Загальна максимальна сума балів визначається кількістю завдань в роботі.	5
Усього за ЗМ 6	2			10
Усього за змістові модулі	12			60

9. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
Залік	Тестування	Питання для підготовки: див. питання до ЗМ 1–4 у таблиці 7. Тестування передбачає обмежену у часі (40 хвилин) відповідь на теоретичні питання. У разі дистанційної форми навчання екзамен проходить у тестовій формі через платформу Moodle.	Тестові питання оцінюються: правильно/ неправильно. Кількість питань – 20. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	20
	Розв'язання задачі	Задача у середовищі Ms Excel	Задача складається з 4 практичних завдань, за кожне з яких студент може отримати до 5 балів, з урахуванням відповідей на запитання при захисті роботи.	20
Усього за підсумковий семестровий контроль	2			40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

10. Рекомендована література

Основна

1. Проноза П.В., Лелюк С.В. Системи підтримки прийняття антикризових фінансових рішень : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 117 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi59/0044036.pdf> ;
2. Азаренкова Г.М. Аналіз моделювання і управління ризиком (в схемах та прикладах) : навч. посіб. для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. усіх форм навч. Львів : Новий світ-2000, 2015. 240 с. (Вища освіта в Україні).
3. Довгий С.О., Бідюк П.І., Трофимчук О.М., Савенков О.І. Методи прогнозування в системах підтримки прийняття рішень : наук.-навч. вид. Київ : Азимут - Україна, 2011. 608 с.
4. Останкова Л.А., Шевченко Н.Ю. Аналіз, моделювання й управління економічними ризиками: навчальний посібник рекомендовано МОН України для студ. вищих навч. закладів. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 256 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/TSUL/0010483.pdf> ;
5. Останкова Л.А., Шевченко Н.Ю. Аналіз, моделювання та управління економічними ризиками: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. реком. МОНУ. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 256 с.

Додаткова

1. Бабкін С.В., Безкоровайний В.В., Бугас Д.М., Булаєнко М.В., Воліков Т.А., Гусєва Ю.Ю., Гуца О.М., Давідіч Н.В., Довгопол Н.В. Моделювання процесів в економіці та управлінні проектами з використанням нових інформаційних технологій : монографія / за заг. ред.: В.О. Тімофєєва, І.В. Чумаченко. Харків: ХНУРЕ, 2015. 245 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi51/0039370.pdf> ;
2. Рогоза М.Є., Сененко І.А. Управління соціально-економічним розвитком підприємств: механізми, моделі формування та організація процесів: монографія. Полтава: ПУЕТ, 2013. 99 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi51/0039910.pdf> ;

3. Черніков Денис Олегович. Модернізація системи державної підтримки суб'єктів господарювання в Україні: аналітична доповідь. Київ : НІСД, 2013. 48 с. (Економіка ; Вип.5).

4. Бех Ю., Слепцов А. Філософські проблеми сучасного управління складними системами : ідеї, принципи і моделі = Control theory of complex systems: ideas, principles and models : монографія. Київ : НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2012. 404 с.

5. Азарова А.О., Юхимчук С.В. Математичні моделі ризику для систем підтримки прийняття рішень : Монографія / С.В. Юхимчук, А.О. Азарова; Вінницький держ. техн. ун-т. Вінниця : УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2003. 188 с.

6. Юхимчук С.В., Азарова А.О. Математичні моделі ризику для систем підтримки прийняття рішень : Монографія. Вінниця : УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2003. 188 с.

11. Інформаційні ресурси

1. 1. Національна бібліотека України ім. Вернадського: веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

2. Інформаційне забезпечення управління процесом реалізації на підприємстві. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/7_ukr/147.pdf

3. Особливості інформаційного забезпечення процесу прийняття управлінських рішень. URL: dspace.pdaa.edu.ua

4. Прийняття рішень. Моделі і методи прийняття рішень. URL: <https://pidruchniki.com/>

5. Процес прийняття рішень. URL: <https://library.if.ua/>

6. Процес прийняття управлінського рішення і його структура. URL: <https://studme.com.ua/>

12. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. У разі виникнення пропусків за будь-якими причинами студент повинен здійснити їх відпрацювання. Спосіб відпрацювання, терміни тощо, студент повинен обговорити з викладачем.

Політика академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності сприяє якості освіти та довірі до наукового середовища. Викладачі вживають різні заходи для виявлення плагіату у студентських роботах. Це може включати використання спеціалізованих програм для аналізу тексту, порівняння з іншими джерелами, а також експертну оцінку.

У якості санкцій за плагіат викладач залишає за собою право використати один з наступних: повторне проходження частини навчальної програми або повторне оцінювання, та (або) позбавлення права участі студента в програмах академічної мобільності.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Під час занять студентам користуватися мобільними телефонами, ноутбуками, планшетами та іншими персональними гаджетами дозволяється за потреби отримання специфічної довідникової інформації (ці моменти вказуються викладачем), в інших випадках – забороняється.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Неформальна освіта – це організована навчальна діяльність, яка не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але вона може бути доповненням формальній освіті, і її можна здобувати протягом усього життя. В якості неформальної освіти студенти можуть обирати додаткові професійні курси / тренінги, отримати громадську освіту або залучитись до онлайн освіти (МООС).

Бахрушин Володимир. Неформальна та інформальна освіта: навіщо вони нам потрібні? URL: <http://education-ua.org/ua/articles/872-neformalna-ta-informalna-osvita-navishcho-voni-nam-potribni>

Процедура врахування результатів отримання такої освіти обговорюється з викладачем в індивідуальному порядку.

Комунікація

Комунікація викладача зі студентами здійснюється у будь-який спосіб: електронна пошта, Moodle, Viber, Telegram або особисто на кафедрі. Під час воєнного стану особисту зустріч попередньо слід узгодити з викладачем. Формальних вимог до оформлення таких запитів викладач не встановлює.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2024-2025 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н.р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ:** <https://tinyurl.com/yaбук4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА.

Телефондовіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни**
(061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ

Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: Гаряча лінія: Тел.

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ.

Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ.

Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):

<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забувпароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ:

<http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:

<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):

<http://sites.znu.edu.ua/confucius>